בני עלייה. לגביהי ממרפסת טובא לגבי דרך מרפסת זו עולין ויורדין ומה שבאמצע שהוא גבוה י' הוי נמוך מן העלייה י' דהוי כזה בשלשול ולזה בזריקה ונקטי דבני עלייה מותרין דו: **הדרין במרפסת.** כגון שיש בה דיורין לדלידהו הוי אמי תל שבאמצע שוה להן בתוך עשרה או נמוך או גבוה מכס פחות מי': **זוה בפתח זוה.** ותרוייהו בעי מיתסורי היכ דהא קתם מרפסת לא גזיפיה טובא: **אף לחצר.** כלומר שמי הרשויות שולטות בו ואוסרין זה על זה: **ר"נ מסתברא.** דאמי לחצר אף לחצר קאמר ודבדיוהי מרפסת עסקינן: **מדקתני סיפא מופלגת אפילו גבוה י'.** הוי לחצר: **אי נימא.** דשרי ליה לאסתמוכי: **אמאי.** נהי נמי דאמי מרפסת בני עלייה רשותא דתרוייהו היא לדעיהן תשמישו בקשה לחצר בזריקת גובה ולעלייה בזריקה את מקך ההפלגה ובשלשול את הגמוכות ונהי לשמואל שלשול לגבי זריקת גובה נוח הוא הכא דליכא שלשול וזריקת מקך שוין הן בזריקת גובה ואמאי לחצר: **אלא.** על כרחך אף לחצר ואסורין: **חוליית הבור.** לרב נמי דאמרת לה בדיוהי מרפסת אמי לחצר קאמר אפחות מכאן אף לחצר קאמר ואסורין: **לפרפסת.** וקס"ד לבני עלייה קאמר וקשיא לרב: **תינח סלע.** דהוי לבני מרפסת כפתח שעל גביו הוי תשמיש דידיה וגבוה[ה] שוה להן הוא: **אלא בור.** שממלאים הימנו תשמישתו בשלשול הוא אפילו לבני מרפסת שהרי מקרקעיתו דולין ושו"מ דהואיל ולבני חצר תשמיש בזריקה אמין יכולין למלאות אלא מ"ט זורקין לו למעלה מן החוליא יהבינן לה לבני מרפסת דבשלשול כשמואל: **מלאה מים.** דהוי כפתח לבני מרפסת: **בדטיבלא.** שהן מוקצין מחמת איסור טבל ואסורין לטלטל: **דומיא דסלע.** שאינו חסר: **ומה לי למיפנא.** תרוייהו הואיל ובדטיבלא מוקמת לה בשלמא לי אמרת בבור מיס קאמר אילטריך בור לאשמעינן דאע"ג דבשלשול הוא לבני מרפסת אפ"ה לגבי חצר לתשמישין שבחצר גזיפיה טובא ואפ"ה לא חשיב ליה כסלע אלא כבור: **אי הכי אימא סיפא.** פחות מכאן אפילו לחצר אמאי לזה בפתח ולזה בפתח הוא מאי לחצר ב אף לחצר ושניהן אסורין ה"נ מסתברא מדקתני סיפא בד"א בסמוכה אבל במופלגת אפילו גבוה י' טפחים לחצר מאי לחצר אילימא לחצר ושרי אמאי רשותא דתרוייהו הוא אלא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ה"נ מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ש"מ תנן חוליית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה למרפסת פחות מכאן לחצר אמר רב הונא לאותן הדרים במרפסת תינח סלע בור מאי איכא למימר אמר רב יצחק בריה דרב יהודה הכא בבור מלאה מים עסקינן והא חסרא כיון דכי מליא שריא כי חסרא נמי שריא אדרבה ג כיון דכי חסרא אסירא כי מליא נמי אסירא אלא אמר אביי הכא בבור מליאה פירות עסקינן והא חסרי ד בטיבלא דיקא נמי דקתני דומיא דסלע ש"מ ול"ל למיתנא בור ול"ל למיתנא סלע צריכא דאי אשמעינן סלע דליכא למיגזר אבל בור דאית ליה זמנין דמליא פירות מתוקנין צריכא תא שמע ה אנשי חצר ואנשי עירבו משתמשין בשלשלאות ולא עירבו אנשי חצר משתמשין בעשרה התחתונים ואנשי עלייה משתמשין בעשרה העליונים כיצד זיז יוצא מן הכותל למטה מעשרה לחצר למעלה מעשרה לעלייה ו הא דבינו ביני אסור אמר רב נחמן הכא בכותל תשעה עשר עסקינן וזיז יוצא ממנו למטה מעשרה לזה בפתח ולזה בשלשול למעלה מעשרה לזה בפתח ולזה בזריקה

הכי נמי מסתברא מדקתני סיפא כו'. תומר ר"י דהמי ה"נ מסתברא ליתא אלא אליבא דשמואל דוקא דסבר אחד מחסר על מבוא דרך תוך לחצר אחד מחסר על מבוא דרך תוך הוא הא לחצר דוקא ומותרין וא"ת למה הוצרך לדקדק ה"נ מסתברא מסיפא דסיפא מפחות מכאן לחצר דקתני גבי חוליית הבור הו"מ לדקדק לף לשמואל הוי פירושו לף לחצר דהא חוליית הבור והסלע דקתני שגבוה י' טפחים ע"כ כשגובה המולית עשרה טפחים משפת הבור דהיינו מקרקעית החצר מדחשיב לה לגבי חצר זריקה ו"ש כי קתני עלה פחות מכאן לחצר אהמולית פחות משהו מעשרה ג"כ מרשה המולית עד קרקעית הבור יש יותר מעשרה ואם כן לא הוי לגבי חצר דוקא דלגבי חצר הוי נמי כשלשול כמו לגבי עליות לתין לחלק בין שלשול עשרה לכ' וי"ל דמ"מ לא ה"ל למתני לשמואל לף לחצר גבי חוליית הבור דנהי דקרקעית הבור הוי לף לחצר מ"מ תשמיש שעל הסלע ורשה המולית הוי דוקא לחצר לשמואל לגבי לרב אלולהו הוי לף לחצר ה"ל למתני בהדיה לף לחצר ולהכי מייתי מסיפא דסיפא דלשמואל נמי הוי הסם פירוש לחצר לף לחצר בין סלע בין קרקעית הבור כמו שלי לרב גבי פחות מכאן לחצר: **בור מאי איכא למימר.** ות"ת בור נמי הוי לגבי מרפסת כשלשול ולגבי חצר זריקה ושלשול לאמר לקמן (פה.) כיון דלזה בזריקה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה לזה בזריקה ולזה בפתח דמי וי"ל לקמן בזריקה של הפלגה מיירי דהוי דרך חור לאל בזריקת גובה ושלשול לף עדיף לרב משלשול לחודיה ומין נראה לר"י חילוק זה לאם היה אסם חוסר על מבוא דרך חור לרב לף היה מפליג בין זריקת גובה לזריקת חור מדפריך ליה ר"ח לקמן (שם:) והא מר הוא לאמר לזה בזריקה ולזה בשלשול ורשה לר"י דהא לאמר לקמן שאני הכא כיון דלזה כו' ולזה בזריקה כלזה בזריקה ולזה בפתח דמי דיחוי הוא כלומר דמצינו למידחי ולמימר דלרב אסם חוסר על מבוא דרך חור בעלמא היכא דהוי לתרוייהו בזריקת חור אבל לפי המסקנא הוי טעמא דרב משום דאין אסם חוסר על מבוא דרך חור לף נאמר דלזה בזריקה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה כלזה בזריקה ולזה בפתח דמי אלא יהיה לזה בזריקה ושלשול ולזה בזריקה כלזה בזריקה ולזה בשלשול ולף נחלק ביניהן כמו שהיה סבר המקשה לקמן ועוד י"ל דלזה בזריקה ושלשול דלקמן אינה ג' עניני זריקה זריקת חור וזריקת גובה אבל היכא דלזה בשלשול לחודיה ולזה בזריקת גובה ושלשול לו בזריקת חור ושלשול סגיהם אסורין: **בין דבי חסרא אסירא כי מליא נמי אסירא.** הוי דבר הניטל בשבת ואינו ממעט ומסיק בפירות של טבל דאין ניטלין בשבת ולף דמי לעפר ועתיד לפנותו דאמר לעיל (דף עט.) דלף חיין דכיון דעתיד לפנותו לף מבטל[ו] ולאי מחילה המפסיק בין ג' חלירות אבל למעט גובה עשרה ולשויה כפתח למרפסת כיון דאינו ניטל בשבת ממעט אע"ג דעתיד לפנותו כמו כפה ספל דאמר לעיל (דף עז.) דממעט: **תא שמע אנשי חצר ואנשי ג מרפסת בו'.** ל"ג תנן דאינו משנה בשום מקום אלא ת"ס גרסי: ד) וכן ג' גזוזטרות כו'. פי' רש"י ל"ג וכן ור"ח גריס לה דאיירינן אקי דקתני בפירקין ה) גזוזטרא שהיא למעלה מן כו':

כני עלייה. לגביהי ממרפסת טובא לגבי דרך מרפסת זו עולין ויורדין ומה שבאמצע שהוא גבוה י' הוי נמוך מן העלייה י' דהוי כזה בשלשול ולזה בזריקה ונקטי דבני עלייה מותרין דו: **הדרין במרפסת.** כגון שיש בה דיורין לדלידהו הוי אמי תל שבאמצע שוה להן בתוך עשרה או נמוך או גבוה מכס פחות מי': **זוה בפתח זוה.** ותרוייהו בעי מיתסורי היכ דהא קתם מרפסת לא גזיפיה טובא: **אף לחצר.** כלומר שמי הרשויות שולטות בו ואוסרין זה על זה: **ר"נ מסתברא.** דאמי לחצר אף לחצר קאמר ודבדיוהי מרפסת עסקינן: **מדקתני סיפא מופלגת אפילו גבוה י'.** הוי לחצר: **אי נימא.** דשרי ליה לאסתמוכי: **אמאי.** נהי נמי דאמי מרפסת בני עלייה רשותא דתרוייהו היא לדעיהן תשמישו בקשה לחצר בזריקת גובה ולעלייה בזריקה את מקך ההפלגה ובשלשול את הגמוכות ונהי לשמואל שלשול לגבי זריקת גובה נוח הוא הכא דליכא שלשול וזריקת מקך שוין הן בזריקת גובה ואמאי לחצר: **אלא.** על כרחך אף לחצר ואסורין: **חוליית הבור.** לרב נמי דאמרת לה בדיוהי מרפסת אמי לחצר קאמר אפחות מכאן אף לחצר קאמר ואסורין: **לפרפסת.** וקס"ד לבני עלייה קאמר וקשיא לרב: **תינח סלע.** דהוי לבני מרפסת כפתח שעל גביו הוי תשמיש דידיה וגבוה[ה] שוה להן הוא: **אלא בור.** שממלאים הימנו תשמישתו בשלשול הוא אפילו לבני מרפסת שהרי מקרקעיתו דולין ושו"מ דהואיל ולבני חצר תשמיש בזריקה אמין יכולין למלאות אלא מ"ט זורקין לו למעלה מן החוליא יהבינן לה לבני מרפסת דבשלשול כשמואל: **מלאה מים.** דהוי כפתח לבני מרפסת: **בדטיבלא.** שהן מוקצין מחמת איסור טבל ואסורין לטלטל: **דומיא דסלע.** שאינו חסר: **ומה לי למיפנא.** תרוייהו הואיל ובדטיבלא מוקמת לה בשלמא לי אמרת בבור מיס קאמר אילטריך בור לאשמעינן דאע"ג דבשלשול הוא לבני מרפסת אפ"ה לגבי חצר לתשמישין שבחצר גזיפיה טובא ואפ"ה לא חשיב ליה כסלע אלא כבור: **אי הכי אימא סיפא.** פחות מכאן אפילו לחצר אמאי לזה בפתח ולזה בפתח הוא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ה"נ מסתברא מדקתני סיפא בד"א בסמוכה אבל במופלגת אפילו גבוה י' טפחים לחצר מאי לחצר אילימא לחצר ושרי אמאי רשותא דתרוייהו הוא אלא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ה"נ מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין ש"מ תנן חוליית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה למרפסת פחות מכאן לחצר אמר רב הונא לאותן הדרים במרפסת תינח סלע בור מאי איכא למימר אמר רב יצחק בריה דרב יהודה הכא בבור מלאה מים עסקינן והא חסרא כיון דכי מליא שריא כי חסרא נמי שריא אדרבה ג כיון דכי חסרא אסירא כי מליא נמי אסירא אלא אמר אביי הכא בבור מליאה פירות עסקינן והא חסרי ד בטיבלא דיקא נמי דקתני דומיא דסלע ש"מ ול"ל למיתנא בור ול"ל למיתנא סלע צריכא דאי אשמעינן סלע דליכא למיגזר אבל בור דאית ליה זמנין דמליא פירות מתוקנין צריכא תא שמע ה אנשי חצר ואנשי עירבו משתמשין בשלשלאות ולא עירבו אנשי חצר משתמשין בעשרה התחתונים ואנשי עלייה משתמשין בעשרה העליונים כיצד זיז יוצא מן הכותל למטה מעשרה לחצר למעלה מעשרה לעלייה ו הא דבינו ביני אסור אמר רב נחמן הכא בכותל תשעה עשר עסקינן וזיז יוצא ממנו למטה מעשרה לזה בפתח ולזה בשלשול למעלה מעשרה לזה בפתח ולזה בזריקה

הכי נמי מסתברא מדקתני סיפא כו'. תומר ר"י דהמי ה"נ מסתברא ליתא אלא אליבא דשמואל דוקא דסבר אחד מחסר על מבוא דרך תוך לחצר אחד מחסר על מבוא דרך תוך הוא הא לחצר דוקא ומותרין וא"ת למה הוצרך לדקדק ה"נ מסתברא מסיפא דסיפא מפחות מכאן לחצר דקתני גבי חוליית הבור הו"מ לדקדק לף לשמואל הוי פירושו לף לחצר דהא חוליית הבור והסלע דקתני שגבוה י' טפחים ע"כ כשגובה המולית עשרה טפחים משפת הבור דהיינו מקרקעית החצר מדחשיב לה לגבי חצר זריקה ו"ש כי קתני עלה פחות מכאן לחצר אהמולית פחות משהו מעשרה ג"כ מרשה המולית עד קרקעית הבור יש יותר מעשרה ואם כן לא הוי לגבי חצר דוקא דלגבי חצר הוי נמי כשלשול כמו לגבי עליות לתין לחלק בין שלשול עשרה לכ' וי"ל דמ"מ לא ה"ל למתני לשמואל לף לחצר גבי חוליית הבור דנהי דקרקעית הבור הוי לף לחצר מ"מ תשמיש שעל הסלע ורשה המולית הוי דוקא לחצר לשמואל לגבי לרב אלולהו הוי לף לחצר ה"ל למתני בהדיה לף לחצר ולהכי מייתי מסיפא דסיפא דלשמואל נמי הוי הסם פירוש לחצר לף לחצר בין סלע בין קרקעית הבור כמו שלי לרב גבי פחות מכאן לחצר: **בור מאי איכא למימר.** ות"ת בור נמי הוי לגבי מרפסת כשלשול ולגבי חצר זריקה ושלשול לאמר לקמן (פה.) כיון דלזה בזריקה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה לזה בזריקה ולזה בפתח דמי וי"ל לקמן בזריקה של הפלגה מיירי דהוי דרך חור לאל בזריקת גובה ושלשול לף עדיף לרב משלשול לחודיה ומין נראה לר"י חילוק זה לאם היה אסם חוסר על מבוא דרך חור לרב לף היה מפליג בין זריקת גובה לזריקת חור מדפריך ליה ר"ח לקמן (שם:) והא מר הוא לאמר לזה בזריקה ולזה בשלשול ורשה לר"י דהא לאמר לקמן שאני הכא כיון דלזה כו' ולזה בזריקה כלזה בזריקה ולזה בפתח דמי דיחוי הוא כלומר דמצינו למידחי ולמימר דלרב אסם חוסר על מבוא דרך חור בעלמא היכא דהוי לתרוייהו בזריקת חור אבל לפי המסקנא הוי טעמא דרב משום דאין אסם חוסר על מבוא דרך חור לף נאמר דלזה בזריקה ושלשול ולזה בשלשול לחודיה כלזה בזריקה ולזה בפתח דמי אלא יהיה לזה בזריקה ושלשול ולזה בזריקה כלזה בזריקה ולזה בשלשול ולף נחלק ביניהן כמו שהיה סבר המקשה לקמן ועוד י"ל דלזה בזריקה ושלשול דלקמן אינה ג' עניני זריקה זריקת חור וזריקת גובה אבל היכא דלזה בשלשול לחודיה ולזה בזריקת גובה ושלשול לו בזריקת חור ושלשול סגיהם אסורין: **בין דבי חסרא אסירא כי מליא נמי אסירא.** הוי דבר הניטל בשבת ואינו ממעט ומסיק בפירות של טבל דאין ניטלין בשבת ולף דמי לעפר ועתיד לפנותו דאמר לעיל (דף עט.) דלף חיין דכיון דעתיד לפנותו לף מבטל[ו] ולאי מחילה המפסיק בין ג' חלירות אבל למעט גובה עשרה ולשויה כפתח למרפסת כיון דאינו ניטל בשבת ממעט אע"ג דעתיד לפנותו כמו כפה ספל דאמר לעיל (דף עז.) דממעט: **תא שמע אנשי חצר ואנשי ג מרפסת בו'.** ל"ג תנן דאינו משנה בשום מקום אלא ת"ס גרסי: ד) וכן ג' גזוזטרות כו'. פי' רש"י ל"ג וכן ור"ח גריס לה דאיירינן אקי דקתני בפירקין ה) גזוזטרא שהיא למעלה מן כו':

יג א ב מיי' פ"ד מהל' עירובין הלכה טו טוש"ע או"ח סי' שעה ס"ב:

יד ג ד מיי' שם הלכה יח: **טו** ה ו מיי' שם הלכה י ושו"ע שם ס"ד:

רבינו חננאל

להנהו דדיירי בעלייה, דהוה להו בשילשול ולאנשי חצר בזריקה. וקתני נותנין אותו למרפסת. ופריק רב, לאו להנהו דדיירי בעלייה, אלא להני דדיירי במרפסת עצמה. דאע"ג דמרפסת ליתה בית דירה, מיהו איכא דדיירי במרפסת. אי הכי אימא סיפא פחות מיכן לחצר ואי להני דדיירי במרפסת אמאי (לא) לזה בפתח (ולזה) ולזה בפתח הוא. אלא מאי לחצר אף לחצר ושניהן אסורין בו עד שיערבו. הכי נמי מסתברא כו'. ת"ש חוליית הבור והסלע שגבוהה י' טפחים למרפסת. והא להנהו דדיירי בעלייה בשילשול הוא. ופריק רבינא להני דדיירי במרפסת דהוה תשמישן בפתח. התינח למרפסת, סלע. אלא בור לא אישער אלא בשילשול. ופרקינן בבור מלא מים דליכא שילשול. והא כי חסרי מיא הוה ליה בשילשול כו'. ופרקינן אלא בבור מלא פירות. והא אכיל מינהן וחסרי להו (והיה) [והוה] תשמישתיה בשילשול. ואסיקנא בור מלא פירות של טבל דלא (הוה) [חזיא] ליה ולא (שפיל) [שקיל] מינהן ולא חסרי. דיקא נמי דקתני דומיא דסלע דלא חזי ליה כו'. ת"ש אנשי חצר ואנשי עלייה ששכחו ולא עירבו, כל שהוא למעלה מי' טפחים לבני עלייה. למטה מי' לחצר. כיצד זיז היוצא מן הכותל למעלה מעשרה טפחים בני עלייה משתמשין בו, למטה מעשרה בני חצר משתמשין בו. הא דבינו ביני דהוה לבני עלייה בשילשול ולבני החצר בזריקה שניהן אסורין בו. ופריק רב נחמן הכא בכותל [תשעה עשר] עסקינן, וזיז היוצא ממנו למטה מי', (הנה) [הוה] לבני חצר בפתח ולבני עלייה בשילשול. נותנין אותו לאילו שתשמישן בו על ידי פתח. למעלה מעשרה טפחים הוה לבני עלייה בפתח, ולבני חצר בזריקה כו'. וליכא התם דבינו ביני.

הגהות הב"ח

(ה) גמ' בני עלייה ואמאי קרי לה: (ב) תוס' ד"ה מיון וכו' לף מבטל ודמי למחיצה המפסיק: